

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 1.2

Αλφαβητισμός μέσω της ενημέρωσης: αποφυγή οικονομικών απατών

<p>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p>	<p>Οι οικονομικές απάτες είναι παραπλανητικά συστήματα που αποσκοπούν στο να εξαπατήσουν τα άτομα ώστε να δώσουν χρήματα ή προσωπικές πληροφορίες σε απατεώνες. Έχουν διάφορες μορφές, όπως απάτες με επενδύσεις, απάτες με λαχεία, ηλεκτρονικά μηνύματα "φαρέματος" και κλοπή ταυτότητας. Στη σημερινή ψηφιακή εποχή, αυτές οι απάτες είναι διαδεδομένες και εξελιγμένες, απαιτώντας ενημέρωση και επαγρύπνηση για να μην πέσετε θύμα.</p> <p>Η επενδυτική απάτη υπόσχεται υψηλές απολαβές αλλά οδηγεί σε οικονομικές απώλειες. Οι απατεώνες χρησιμοποιούν τακτικές όπως εγγυημένα κέρδη ή ψεύτικες μαρτυρίες για να φανούν νόμιμοι. Τα ηλεκτρονικά μηνύματα ηλεκτρονικού "φαρέματος" υποδύονται αξιόπιστους οργανισμούς για να κλέψουν προσωπικές πληροφορίες όπως κωδικούς πρόσβασης ή στοιχεία πιστωτικών καρτών.</p>
<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ</p>	<p>Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν τους οδικούς χάρτες τους και να συζητήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στους στόχους τους για το μάθημα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε πολύτιμες γνώσεις και ανταλλαγές ιδεών, καθώς οι μαθητές μπορεί να προσφέρουν μοναδικές προοπτικές για τη βελτίωση του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού. Επιπλέον, η συζήτηση για το πώς οι στόχοι τους ευθυγραμμίζονται με τις προσδοκίες του μαθήματος μπορεί να ξεκαθαρίσει τη</p>

	<p>συνάφεια του περιεχομένου, παρακινώντας τους μαθητές να συμμετάσχουν ενεργά. Γενικά, η προώθηση της συζήτησης σχετικά με το περιεχόμενο της εργασίας μπορεί να εμβαθύνει την κατανόηση των εννοιών του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού από τους μαθητές και να προωθήσει ένα συνεργατικό περιβάλλον μάθησης.</p>
<p>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</p>	<p>Για να παραμείνουν ασφαλείς, οι πολίτες πρέπει να είναι προσεκτικοί σε μη αιτούμενες προσφορές ή αιτήματα για προσωπικές πληροφορίες. Ελέγξτε τη νομιμότητα κάθε οργανισμού ή ατόμου πριν μοιραστείτε ευαίσθητες λεπτομέρειες ή πραγματοποιήσετε συναλλαγές. Ποτέ μην αποκαλύπτετε προσωπικές πληροφορίες μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκτός εάν είστε βέβαιοι για την ταυτότητα του παραλήπτη. Η ενημέρωση και η επαγρύπνηση είναι το κλειδί για την προστασία των χρημάτων, που με κόπο κερδίσατε, από τους απατεώνες.</p> <p>Οι οικονομικές απάτες παραπλανούν τα άτομα ώστε να δώσουν χρήματα ή προσωπικές πληροφορίες. Οι πιο συνηθισμένοι τύποι περιλαμβάνουν το "ψάρεμα", όπου οι απατεώνες υποδύονται νόμιμους οργανισμούς για να κλέψουν προσωπικά δεδομένα, και την επενδυτική απάτη, που υπόσχεται εξωπραγματικά υψηλές αποδόσεις. Η κλοπή ταυτότητας περιλαμβάνει την κλοπή προσωπικών πληροφοριών για αθέμιτες δραστηριότητες. Επαληθεύστε τη νομιμότητα οργανισμών και ατόμων, παρακολουθείτε τακτικά τους οικονομικούς λογαριασμούς και αναφέρετε αμέσως ύποπτες δραστηριότητες. Η ενημέρωση και η επαγρύπνηση είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία από οικονομικές απάτες.</p>
<p>ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ</p>	<p>Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, το πρώτο εργαλείο για την αποφυγή απάτης είναι η εκπαίδευση και η γνώση.</p>

Η κατανόηση των χρηματοοικονομικών προϊόντων βοηθά στη διαχείριση των χρημάτων, στην επένδυση, στην αποταμίευση, στον προγραμματισμό για το μέλλον και στην ασφάλεια στον χρηματοοικονομικό κόσμο.

Ανταποκρίνονται σε διάφορες οικονομικές ανάγκες και στόχους. Τα πιο διαδεδομένα είδη περιλαμβάνουν λογαριασμούς ταμειυτηρίου, πιστοποιητικά καταθέσεων (CDs), μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια και ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Οι λογαριασμοί ταμειυτηρίου επιτρέπουν την κατάθεση χρημάτων και την είσπραξη τόκων. Τα πιστοποιητικά καταθέσεων (CDs) προσφέρουν υψηλότερα επιτόκια με τη δέσμευση κεφαλαίων για συγκεκριμένη περίοδο. Οι μετοχές αποτελούν ιδιοκτησία εταιρείας, προσφέροντας πιθανή αύξηση κεφαλαίου και μερίσματα. Τα ομόλογα είναι χρεωστικοί τίτλοι που καταβάλλουν σταθερό τόκο. Τα αμοιβαία κεφάλαια συγκεντρώνουν χρήματα για να επενδύσουν σε διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια. Τα ασφαλιστικά προϊόντα παρέχουν οικονομική προστασία έναντι απρόβλεπτων γεγονότων.

Η κατανόηση των πλεονεκτημάτων, των κινδύνων και των εκτιμήσεων κάθε προϊόντος είναι ζωτικής σημασίας. Η αξιολόγηση των οικονομικών στόχων, της αντοχής στον κίνδυνο και του επενδυτικού ορίζοντα βοηθά στην ευθυγράμμιση των προϊόντων με τις ανάγκες. Η διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων και η αναζήτηση επαγγελματικών συμβουλών βοηθούν στη λήψη τεκμηριωμένων επενδυτικών αποφάσεων για μακροπρόθεσμη οικονομική επιτυχία. Η κατανόηση των χρηματοοικονομικών προϊόντων μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, ιδίως για όσους έχουν περιορισμένη τυπική εκπαίδευση. Ωστόσο, η απόκτηση κάποιων βασικών γνώσεων

σχετικά με τη διαχείριση των χρημάτων είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και την αποφυγή πιθανών οικονομικών δυσκολιών.

Ας ξεκινήσουμε με τα βασικά. Σκεφτείτε έναν λογαριασμό ταμειυτηρίου ως ένα ασφαλές μέρος για να αποθηκεύετε τα χρήματά σας, όπως ένας κουμπαράς. Όταν καταθέσετε χρήματα σε έναν αποταμιευτικό λογαριασμό, η τράπεζα σας ανταμείβει με λίγα επιπλέον χρήματα που ονομάζονται "τόκοι" με την πάροδο του χρόνου.

Είναι σημαντικό να δίνετε προτεραιότητα στην αποταμίευση χρημάτων, ιδίως για απροσδόκητα έξοδα ή έκτακτες ανάγκες. Η δημιουργία ενός αποταμιευτικού αποθέματος παρέχει οικονομική ασφάλεια και ψυχική ηρεμία σε δύσκολους καιρούς.

Όταν εξετάζετε επενδυτικές επιλογές, είναι συνετό να επιλέγετε απλές επιλογές χαμηλού κινδύνου, όπως λογαριασμούς ταμειυτηρίου ή CDs. Αυτές οι επιλογές προσφέρουν σταθερότητα και ασφάλεια, ελαχιστοποιώντας τις πιθανότητες οικονομικής απώλειας.

Επιπλέον, η διατήρηση ενός προϋπολογισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός σχεδίου για τα χρήματά σας, διασφαλίζοντας ότι κατανέμονται τα κεφάλαια με υπευθυνότητα και αποφεύγετε τις υπερβολικές δαπάνες.

Η κατανόηση των χρηματοοικονομικών προϊόντων απαιτεί την κατανόηση προειδοποιητικών σημάτων για πιθανή απάτη. Ένα βασικό σημάδι είναι οι υποσχέσεις για υψηλές αποδοχές χωρίς κίνδυνο, οι οποίες είναι μη ρεαλιστικές, καθώς όλες οι επενδύσεις ενέχουν κάποιο κίνδυνο. Μια άλλη ένδειξη κινδύνου είναι η

	<p>πίεση για γρήγορη επένδυση χωρίς επαρκείς πληροφορίες ή χρόνο για τη δέουσα επιμέλεια. Οι απατεώνες συχνά επισπεύδουν τις αποφάσεις για να αποφύγουν τον έλεγχο. Τέλος, να είστε προσεκτικοί σε προϊόντα με έλλειψη διαφάνειας ή με πολύπλοκες δομές αμοιβών, καθώς μπορεί να αποκρύπτουν κινδύνους ή κόστος. Αφιερώστε χρόνο για να κατανοήσετε όλους τους όρους και ζητήστε συμβουλές πριν επενδύσετε για να προστατευτείτε από απάτες.</p> <p>Μη διστάσετε να ζητήσετε βοήθεια αν αντιμετωπίζετε αμφιβολίες. Υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι και προγράμματα που υποστηρίζουν τα άτομα στη λήψη τεκμηριωμένων οικονομικών αποφάσεων και στην επίτευξη οικονομικής σταθερότητας.</p>
<h2>Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ</h2>	<p>Σύμφωνα με την έρευνά μας, στην Ιταλία οι πιο συχνές οικονομικές απάτες που στοχεύουν ηλικιωμένους πολίτες είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Ψάρεμα" (Phishing): Οι απατεώνες συχνά αποστέλλουν δόλια μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μηνύματα που παριστάνουν νόμιμους οργανισμούς, όπως τράπεζες ή κυβερνητικές υπηρεσίες. Ζητούν ευαίσθητες πληροφορίες, όπως κωδικούς πρόσβασης ή στοιχεία πιστωτικών καρτών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κλοπή ταυτότητας ή οικονομική απάτη. 2) Επενδυτική Απάτη: Τα άτομα μπορεί να προσεγγιστούν με υποσχέσεις για υψηλές απολαβές από επενδύσεις που φαίνονται πολύ καλές για να είναι αληθινές. Αυτές οι απάτες συχνά αφορούν μη καταχωρημένες ή παράνομες επενδυτικές ευκαιρίες, με αποτέλεσμα τα θύματα να υφίστανται σημαντικές οικονομικές απώλειες. 3) Συστήματα Πυραμίδων: Τα συστήματα πυραμίδας λειτουργούν με τη

	<p>στρατολόγηση μελών που πληρώνουν για να ενταχθούν και να στρατολογήσουν άλλους, υποσχόμενα υψηλές αποδόσεις. Ωστόσο, το σύστημα βασίζεται στη συνεχή στρατολόγηση νέων μελών για τη διατήρηση των πληρωμών, με αποτέλεσμα τελικά να καταρρέει και να αφήνει πολλούς συμμετέχοντες με απώλειες.</p> <p>4) Απάτες με Δυαδικές Επιλογές: Οι πλατφόρμες διαπραγμάτευσης δυαδικών επιλογών μπορεί να διαφημίζουν γρήγορα και εύκολα κέρδη, αλλά συχνά χειραγωγούν τις τιμές ή αρνούνται να πληρώσουν τα κέρδη. Τα θύματα μπορεί να χάσουν σημαντικά χρηματικά ποσά σε αυτά τα παραπλανητικά συστήματα.</p> <p>5) Απάτες Ρομαντικών Σχέσεων: Στις ρομαντικές απάτες, οι απατεώνες δημιουργούν ψεύτικες σχέσεις με τα θύματα στο διαδίκτυο, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη τους πριν ζητήσουν χρήματα για διάφορους λόγους, όπως για επείγοντα περιστατικά ή έξοδα ταξιδιού. Μόλις αποσταλούν τα χρήματα, ο απατεώνας εξαφανίζεται αφήνοντας το άτομο οικονομικά εξαντλημένο.</p>
<p>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ένα άτομο προσεγγίζεται από έναν οικονομικό σύμβουλο που υπόσχεται εγγυημένες αποδόσεις 20% ετησίως χωρίς κίνδυνο. Ο σύμβουλος πιέζει το άτομο να επενδύσει γρήγορα χωρίς να παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την επενδυτική ευκαιρία ή τον τρόπο δημιουργίας των αποδόσεων. 2. Ένα άτομο λαμβάνει ένα τηλεφώνημα από έναν τηλεπωλητή που προσφέρει μια νέα επενδυτική ευκαιρία σε μια αγορά συναλλάγματος. Ο τηλεπωλητής ισχυρίζεται ότι η επένδυση έχει εγγυημένη απόδοση 30% μέσα σε ένα μήνα και προτρέπει το άτομο να

	<p>λάβει μια απόφαση επί τόπου χωρίς να του δώσει χρόνο να κάνει οποιαδήποτε έρευνα ή να ζητήσει συμβουλές.</p> <p>3. Ένα άτομο λαμβάνει ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διαφημίζει μια νέα επενδυτική ευκαιρία κρυπτονομισμάτων που υπόσχεται να διπλασιάσει την επένδυσή του μέσα σε μια εβδομάδα. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περιέχει περίπλοκη ορολογία και δομές τελών που είναι δύσκολο να κατανοηθούν, καθιστώντας ασαφές πώς δημιουργούνται οι επιστροφές και ποιες χρεώσεις εμπλέκονται.</p>
<p>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ</p>	<p>Πώς μπορούν τα άτομα να προστατευτούν από το να πέσουν θύματα οικονομικής απάτης;</p> <p>α. Να είναι προσεκτικά και επιφυλακτικά σε μη αιτούμενες προσφορές.</p> <p>β. Να επαληθεύουν τη νομιμότητα των ατόμων πριν παράσχουν ευαίσθητες πληροφορίες.</p> <p>γ. Ποτέ να μην δίνουν οικονομικές πληροφορίες εκτός αν είναι σίγουρα για την ταυτότητα του παραλήπτη.</p> <p>δ. Όλα τα παραπάνω.</p> <p>Ποιο είδος χρηματοοικονομικού προϊόντος επιτρέπει στα άτομα να καταθέτουν χρήματα σε μια τράπεζα ή πιστωτική ένωση και να κερδίζουν τόκους επί των καταθέσεών τους;</p> <p>α. Λογαριασμός ταμειυτηρίου</p> <p>β. Μετοχές</p> <p>γ. Αμοιβαίο κεφάλαιο</p> <p>δ. Πιστοποιητικό κατάθεσης (CD)</p> <p>Ποια είναι μια συνηθισμένη ένδειξη που πρέπει να προσέχετε στις απάτες χρηματοπιστωτικών προϊόντων;</p> <p>α. Ανεπιθύμητη επικοινωνία</p> <p>β. Έρευνα για την εταιρεία</p>

	<p>γ. Αίτηση συμβουλής από επαγγελματία χρηματοοικονομικό σύμβουλο δ. Τηλεφωνήματα χωρίς αίτημα</p> <p>Πώς οι απατεώνες συνήθως πιέζουν τα άτομα να επενδύσουν γρήγορα; α. Προσφέροντας ολοκληρωμένες πληροφορίες και χρόνο για τη δέουσα επιμέλεια. β. Τονίζοντας τη σημασία της κατανόησης του προϊόντος πριν από την επένδυση. γ. Με βιαστικές αποφάσεις και μη παροχή επαρκούς χρόνου για επανεξέταση. δ. Με την ενθάρρυνση της συμβουλευτικής με πολλούς χρηματοοικονομικούς συμβούλους.</p> <p>Τι πρέπει να κάνουν τα άτομα πριν επενδύσουν σε οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό προϊόν; α. Να εμπιστεύονται τις υποσχέσεις για υψηλές αποδόσεις χωρίς κίνδυνο. β. Να ζητούν συμβουλές από πολλαπλές μη επαληθευμένες πηγές. γ. Να αφιερώνουν χρόνο για να εξετάσουν όλα τα έγγραφα και να κάνουν ερωτήσεις. δ. Να αγνοούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του προϊόντος.</p> <p>Απαντήσεις 1 – Δ 2 – Α 3 – Δ 4 – Γ 5 – Γ</p>
<p style="text-align: center;">ΣΥΖΗΤΗΣΗ</p>	<p>«Πώς μπορούν οι ηλικιωμένοι να προστατευθούν καλύτερα από οικονομικές απάτες μέσω της αυξημένης ενημέρωσης, όπως η παρακολούθηση εργαστηρίων ή η συμμετοχή σε κοινοτικές ομάδες που επικεντρώνονται στον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό για ηλικιωμένους;»</p> <p>«Ποιες στρατηγικές μπορούν να εφαρμόσουν τα ηλικιωμένα άτομα στην</p>

	<p>καθημερινή τους ζωή για να αποφύγουν να πέσουν θύματα οικονομικών απατών, όπως η τακτική παρακολούθηση των τραπεζικών καταστάσεων, η επιφυλακτικότητα απέναντι σε ανεπιθύμητες κλήσεις ή μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η αναζήτηση συμβουλών από έμπιστα μέλη της οικογένειας ή οικονομικούς συμβούλους;"</p>
<p>ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>	<p>Ζητήστε από τους μαθητές να προβληματιστούν και να αναλύσετε εάν έχουν αντιμετωπίσει ποτέ οικονομικές απάτες και ποια διδάγματα μπορούν να αντλήσουν από αυτή την εμπειρία. Κάθε μαθητής θα προετοιμάσει τρία διδάγματα που θα μοιραστεί με την ομάδα.</p>